

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (judecător N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Panov, V. Sîrbu și V. Cotorobai)

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:
președintele ședinței
judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Compania de brokeraj „Proajioc“ SA,
în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țăruș Mihai împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, lui Funștein Igor, Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA, „Laritor Enterprises Limited“, OOO „Евробалт“ și a „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, operarea modificărilor în Registrul acționarilor BC „Moldova Agroindbank“ SA, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Compania de brokeraj „Proajioc“ SA și de Țăruș Mihai, prin intermediul avocaților Guțu Zinaida și Filat Cristina; și s-a acordat fiecărui apelant câte un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat,

C O N S T A T Ă :

La 11 iulie 2013 Țăruș Mihai a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, lui Funștein Igor, „Laritor Enterprises Limited“, „Broking-VM“ SA, OOO „Евробалт“ și a Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA (vol. I, f.d. 6-9), solicitând declararea nulității absolute a dispoziției de transmitere nr. 429 din 17 iunie 2013, emise de Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, și a tranzacției de vânzare-cumpărare a pachetului de 10 852 acțiuni emise de BC „Moldova Agroindbank“ SA, încheiate între „Broking-VM“ SA și Compania de brokeraj „Proajioc“ SA.

În ședința de judecată din 25 martie 2016 reprezentanții lui Țăruș Mihai,

avocații Guțu Zinaida și Filat Cristina, au depus o cerere privind modificarea acțiunii (vol. II, f.d. 213-223; vol. III, f.d. 40-41), formulând pretenții suplimentare, și anume: (1) declararea nulității absolute a contractului nr. 1 din 17 iunie 2013 și a actului de predare-primire din 17 iunie 2013; (2) operarea modificărilor în Registrul acționarilor BC „Moldova Agroindbank“ SA prin radierea înscrierilor referitoare la dreptul de proprietate al OOO „Евробалт“ asupra pachetului de 10 852 acțiuni și restabilirea înscrierilor privind dreptul de proprietate al lui Țăruș Mihai asupra acestuia; (3) încasarea în beneficiul lui Țăruș Mihai, în mod solidar, din contul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA și al „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA, a sumei de 1 629 300 lei cu titlu de venit ratat și a dobânzii de întârziere pentru perioada începând cu data de 01 mai 2014 până la data când hotărârea judecătorească va deveni definitivă și executorie; și (4) încasarea în beneficiul lui Țăruș Mihai, în mod solidar, din contul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA și al „Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA, a cheltuielilor de plată a taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 25 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică. Totodată, au solicitat atragerea în proces în calitate de pârâți a Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 25 martie 2016 (vol. III, f.d. 40-41), (1) s-au primit spre examinare pretențiile suplimentare; și (2) s-au atras în proces în calitate de pârâți Comisia Națională a Pieței Financiare și „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA.

La 16 octombrie 2017 Țăruș Mihai a depus, prin intermediul avocaților Guțu Zinaida și Filat Cristina, o cerere de concretizare a pretențiilor pecuniare (vol. IV, f.d. 120-121), și anume solicitând: (1) încasarea în beneficiul lui Țăruș Mihai, în mod solidar, din contul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, lui Funștein Igor, al Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA, OOO „Евробалт“ și al „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA, a sumei de 2 567 893 lei cu titlu de venit ratat; și (2) încasarea în beneficiul lui Țăruș Mihai, în mod solidar, din contul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, al lui Funștein Igor, Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA, OOO „Евробалт“ și al „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA, a cheltuielilor de plată a taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 25 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 51 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 22 noiembrie 2017 (vol. IV, f.d. 243-244; vol. V, f.d. 20-36), (1) s-a admis parțial acțiunea; (2) s-a declarat nulitatea absolută a dispoziției de transmitere nr. 429 din 17 iunie 2013, emise de Registratorul independent „Registru-Corect“ SA, contractului nr. 1 din 17 iunie 2013 și a actului de predare-primire din 17 iunie 2013; (2) s-a declarat nulitatea absolută a tranzacției de vânzare-cumpărare a pachetului de 10 852

acțiuni emise de BC „Moldova Agroindbank“ SA, încheiate între „Broking-VM“ SA și Compania de brokeraj „Proajioc“ SA; (3) s-au radiat înscrierile din Registrul acționarilor BC „Moldova Agroindbank“ SA referitoare la dreptul de proprietate al OOO „Евробалт“ asupra pachetului de 10 852 acțiuni și s-au restabilit înscrierile privind dreptul de proprietate al lui Țăruș Mihai asupra acestuia; (4) s-a încasat în beneficiul lui Țăruș Mihai, din contul OOO „Евробалт“, suma de 1 629 300 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material; și (5) s-au încasat în beneficiul lui Țăruș Mihai, în mod solidar, din contul lui Funștein Igor, al Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA, OOO „Евробалт“ și a „Laritor Enterprises Limited“, cheltuielile de plată a taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 25 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 30 000 lei, iar în rest, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

La 29 noiembrie 2017 Compania de brokeraj „Proajioc“ SA a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. V, f.d. 1), solicitând: (1) casarea parțială a acesteia; (2) emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse ca neîntemeiate pretențiile lui Țăruș Mihai împotriva Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA.

La 22 decembrie 2017 Țăruș Mihai a depus, prin intermediul avocaților Guțu Zinaida și Filat Cristina, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. V, f.d. 18), solicitând: (1) casarea parțială a acesteia; (2) emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea; și (3) compensarea cheltuielilor de judecată suportate în faza apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018 (vol. V, f.d. 41-43), (1) nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Compania de brokeraj „Proajioc“ SA și de Țăruș Mihai, prin intermediul avocaților Guțu Zinaida și Filat Cristina; și (2) s-a acordat fiecărui apelant câte un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

La 13 februarie 2018 Compania de brokeraj „Proajioc“ SA a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. V, f.d. 46-51).

La 13 februarie 2018 Compania de brokeraj „Proajioc“ SA a depus o cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel din 30 ianuarie 2018 (vol. V, f.d. 54-57), solicitând: (1) casarea acesteia în partea obligării Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA la plata taxei de stat în sumă de 18 750 lei; și (2) restituirea cauzei spre rejudecare la etapa soluționării chestiunii privind primirea spre examinare a cererii de apel depuse de Compania de brokeraj „Proajioc“ SA.

În motivarea recursului, Compania de brokeraj „Proajioc“ SA a susținut că instanța de apel a aplicat eronat prevederile ce reglementează taxa de stat, or Compania de brokeraj „Proajioc“ SA a contestat hotărârea primei instanțe doar în partea ce ține de repartizarea cheltuielilor de judecată între părți, cerință care nu se referă la fondul cauzei.

A arătat că în conformitate cu art. 83 alin. (2) Cod de procedură civilă, În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină anume în funcție de caracterul și valoarea acțiunii.

La 20 februarie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat prin poștă în adresa lui Țăruș Mihai, a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, lui Funștein Igor, Registratorul independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, OOO „Евробалт“ și a „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA câte o copie a cererii de recurs, înștiințându-i despre posibilitatea depunerii referinței până la data examinării recursului, dar Țăruș Mihai, Comisia Națională a Pieței Financiare, Funștein Igor, Registratorul independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, OOO „Евробалт“ și „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA nu au prezentat referințe în termenul indicat, recursul urmând a fi examinat în lipsa referințelor.

Examinând recursul declarat de Compania de brokeraj „Proajioc“ SA împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018 și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să admită recursul și să modifice încheierea prin micșorarea cuantumului taxei de stat stabilit de instanța de apel apelantului Compania de brokeraj „Proajioc“ SA de la suma de 18 750 lei până la suma de 1 237, 5 lei și stabilirea termenului de până la data următoarei ședințe de judecată în instanța de apel pentru prezentarea dovezii de plată a acesteia.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Cu referire la încadrarea Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA în termenul de declarare a recursului, Colegiul relevă următoarele.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Luând în considerare că încheierea contestată a fost emisă la 30 ianuarie 2018, declararea recursului la 13 februarie 2018 s-a produs cu respectarea termenului prevăzut la art. 425 Cod de procedură civilă.

În continuare, verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea încheierii contestate prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural la emiterea acesteia, Colegiul constată următoarele temeuri de admitere a recursului.

Art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, Se impune cu taxă de stat...cererea de apel.

Conform art. 3 pct. 1) lit. a) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, tariful taxei de stat se stabilește la cuantumului de 3% din valoarea acțiunii.

Art. 3 pct. 1) lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992

statuează că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial, tariful taxei de stat se stabilește la cuantumul de 75% din taxa calculată din suma contestată.

În speță, litigiul are caracter patrimonial, iar Compania de brokeraj „Proajioc“ SA contestă cheltuielile de judecată în sumă de 55 000 lei, pretenția lui Țăruș Mihai de încasare a căroră este accesorie, dar de asemenea contribuie la stabilirea valorii acțiunii, contrar celor invocate de recurent.

Ținând cont că 3% din suma de 55 000 lei reprezintă 1 650 lei, taxa de stat pe care Compania de brokeraj „Proajioc“ SA urmează să o achite pentru examinarea cererii sale de apel este în sumă de 1 237, 5 lei, ceea ce constituie 75% din 1 650 lei.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel, stabilind pentru Compania de brokeraj „Proajioc“ SA suma de 18 750 lei cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de apel a acesteia, a aplicat eronat prevederile ce reglementează taxa de stat.

Sintetizând cele expuse, Colegiul va admite recursul și va modifica încheierea prin micșorarea cuantumului taxei de stat stabilit de instanța de apel apelantului Compania de brokeraj „Proajioc“ SA de la suma de 18 750 lei până la suma de 1 237, 5 lei și stabilirea termenului de până la data următoarei ședințe de judecată în instanța de apel pentru prezentarea dovezii de plată a acesteia.

Conform art. 427 lit. c) și 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Compania de brokeraj „Proajioc“ SA.

Se modifică încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018 în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țăruș Mihai împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, lui Funștein Igor, Registratorului independent „Registru-Corect“ SA, „Broking-VM“ SA, Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA, „Laritor Enterprises Limited“, OOO „Евробэлт“ și a „Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei“ SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, operarea modificărilor în Registrul acționarilor BC „Moldova Agroindbank“ SA, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea în care instanța de apel a stabilit pentru Compania de brokeraj „Proajioc“ SA taxa de stat plătită la depunerea cererii de apel și i-a acordat Companiei de brokeraj „Proajioc“ SA un termen pentru achitarea acesteia, după cum urmează:

Se micșorează cuantumul taxei de stat stabilit de instanța de apel apelantului Compania de brokeraj „Proajioc“ SA de la suma de 18 750 lei până la suma de 1 237, 5 lei.

Se stabilește apelantului Compania de brokeraj „Proajioc“ SA un termen de până la data următoarei ședințe de judecată în instanța de apel pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 237, 5 lei.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018 se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton